

Pedriatrik Hastada Amoksisilin-Klavulanik Asit Kullanımı Sonrası Gelişen Lingua Villosa Nigra: Olgu Sunumu

Lingua Villosa Nigra Developing After Amoxicillin-Clavulanic Acid Use in a Pediatric Patient: A Case Report

Feride Özen¹ , Erkut Etçioğlu¹ , Abdülkadir Aydın² , Muhammed Tahsin Özen³

¹Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

²Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, Sakarya, Türkiye

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, Kocaeli, Türkiye

ORCID ID: F.Ö. 0000-0003-0009-4433; E.E. 0000-0002-8117-7929; A.A. 0000-0003-0663-586X; M.T.Ö. 0000-0002-6000-528X

Citation/Atf: Ozen F, Etcioglu E, Aydın A, Ozen MT. Pedriatrik hastada amoksisilin-klavulanik asit kullanımı sonrası gelişen lingua villosa nigra: Olgu sunumu. Çocuk Dergisi - Journal of Child 2021;21(2):218-220. <https://doi.org/10.26650/jchild.2021.832942>

ÖZ

Siyah kıllı dil (lingua villosa nigra), dil dorsumunun arka tarafında deskuamasyon kusuru ve dilin filiform papillalarında reaktif hipertrofi ile karakterize olan, ağrısız, kendini sınırlayan ve benign özelliklere sahip klinik bir durumdur. Etiyopatogenez net olarak bilinmemekle beraber bazı ilaçların kullanımı, kötü ağız bakımı, sigara/alkol tüketimi, aşırı siyah çay ve kahve tüketimi etiyojide yer alan nedenler arasında gösterilmektedir. Siyah kıllı dil erişkin popülasyona oranla pedriatrik yaş grubunda daha nadir görülür. Bu yazıda pedriatrik hastada amoksisilin-klavulanik asit kullanımı sonrası gelişen siyah kıllı dil olgusu sunmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Lingua villosa nigra, çocuk, amoksisilin-klavulanik asit

GİRİŞ

Siyah kıllı dil (lingua villosa nigra), dil dorsumunun arka tarafında deskuamasyon kusuru ve dilin filiform papillalarında reaktif hipertrofi ile karakterize olan, ağrısız özellikte olan klinik durumdur (1). Kıllı dil sıklıkla kendini sınırlayan benign bir lezyon olup, kahverengi, sarı, yeşil, mavi hatta pigmentsiz şekilde de görülebilmektedir (1,2).

Etiyopatogenez net olarak bilinmemekle beraber; linezolid, ranitidin, metronidazol, lansoprazol, sefiksime, sülbaktam ve ampisilin gibi bazı ilaçların kullanımı bu duruma yol açan nedenler arasında gösterilmektedir (2).

Siyah kıllı dil prevalansı ülkeler arasında %0.6 ile %11.3 arasında değişmektedir. Sıklıkla erişkin hastalarda görülmesinin yanında

ABSTRACT

Black hairy tongue (lingua villosa nigra) is a painless, self-limiting and benign clinical condition characterized by a desquamation defect in the posterior part of the tongue dorsum and reactive hypertrophy of the filiform papillae of the tongue. Although the etiopathogenesis is not clearly known, the use of some drugs, poor oral care, smoking / alcohol consumption, and excessive black tea and coffee consumption are among the causes in the etiology. Black hairy tongue is less common in pediatric patients than in the adult population. In this article, we present a case of black hairy tongue that developed after the use of amoxicillin-clavulanic acid in a pediatric patient.

Keywords: Lingua villosa nigra, child, amoxicillin-clavulanic acid

çocuklarda daha nadirdir (3).

Bu yazıda pedriatrik hastada amoksisilin-klavulanik asit kullanımı sonrası gelişen siyah kıllı dil olgusu sunulacaktır.

Hastanın yasal temsilcisinden tıbbi verilerinin yayınlanabileceğine dair yazılı onam alınmıştır.

OLGU

On sekiz aylık erkek hasta, polikliniğimize son 2 gündür dilinde siyah renk değişikliği ile başvurdu. Tıbbi öyküsünde hastanın 12 gün önce alt solunum yolu enfeksiyonu nedeniyle 10 gün süreyle 80-90 mg/kg/gün 2x1 pozolojisinde amoksisilin-klavulanik asit peroral (PO) yoldan kullandığı belirtildi.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Feride Özen E-mail: drferideuysal@gmail.com

Başvuru/Submitted: 29.11.2020 • **Revizyon Talebi/Revision Requested:** 09.08.2021 • **Son Revizyon/Last Revision Received:** 11.08.2021 • **Kabul/Accepted:** 16.08.2021

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

Fizik muayenesinde; hafif ağız kokusu ve dilin dorsal yüzünde kahverengi/siyah renk değişikliği haricinde belirgin bir özellik saptanmadı. Prenatal ve postnatal dönemde özellik yoktu. Doğum; miadında, 3000 gr, C/S olarak gerçekleşmiş olan hastanın soygeçmişinde özellik saptanmadı. Anne ve baba; sağ, sağlıklı özgeçmişlerinde özellik saptanmadı. Olgunun ailenin tek çocuğu olduğu belirtildi.

Laboratuvar incelemesinde C-reaktif protein (CRP), tam kan sayımı ve biyokimyasal testler hastanın yaşına göre normal aralıkta saptandı. Bu bulgular eşliğinde hastaya amoksisilin-klavulanik asit kullanımı sonrası gelişen siyah kıllı dil tanısı koyuldu.

Hastanın dilinin dorsal yüzeyinin yumuşak diş fırçasıyla günde 3-4 kez fırçalanarak temizlenmesi önerildi. Hastanın kontrollerinde şikayetin 2 hafta içerisinde tamamen gerilediği ve dil yüzeyinde herhangi bir lezyon kalmadığı görüldü.

Şekil 1'de hastanın başvuru sırasındaki ve tedavinin 14. günündeki dil görüntüsü sunulmuştur.

Şekil 1: Hastanın başvuru sırasındaki ve tedavinin 14. günündeki dil görüntüsü

TARTIŞMA

Siyah kıllı dil gelişiminde birçok etken rol oynamaktadır. Kötü ağız hijyeni, çeşitli yiyecek ve içeceklerin tüketimi, sigara ve alkol tüketimi siyah kıllı dil gelişimine yol açtığı gibi terapötik amaçlı kullanılan bazı ilaçların yan etkisi olarak da ortaya çıkabilmektedir. Hindistan'da yapılan bir olgu sunumunda 10 yaşındaki erkek hastada linezolid kullanımı sonrası siyah kıllı dil gelişimi bildirilmiştir (4). Türkiye'de yapılmış bir yayında 4 aylık kız hastada Kocuria (Micrococcus) kristinae bakteriyemisine bağlı siyah kıllı dil olgusu bildirilmiştir (5). Akcaboy ve arkadaşları yaptıkları bir olgu sunumunda ise gastroösofageal reflü tedavisi nedeniyle ranitidin tedavisi gören 3 yaşında kız hastanın dilinin dorsal yüzeyinde tedavinin 14. gününden itibaren siyah renk değişimi başladığı bildirmişler ve tedavinin kesilmesinin ardından 4 hafta içerisinde tamamen düzeldiğini belirtmişlerdir (6). Hastamızın tıbbi öyküsünden, başvurusundan 12 gün önce alt solunum yolu enfeksiyonu nedeniyle 10 gün boyunca amoksisilin-klavulanik asit tedavisi gördüğü öğrenilmiştir.

Literatürde siyah kıllı dil görülen en genç olgu sıklıkla mama ile beslenmekte olan 2 haftalık yenidoğan bebek olarak bildirilmiştir (7). İspanyada yayınlanan bir olgu sunumunda ise; 66 yaşında erkek hastada amoksisilin-klavulanik asit kullanımı sonrası dilde mavi-siyah renk değişikliği olduğu bildirilmiş olup, hastanın kronik sigara içicisi olduğu belirtilmiştir (8). Hastamız 18 aylık olup, siyah dil oluşumunu indükleyen etkenin amoksisilin-klavulanik asit olduğu düşünülmüştür.

Tedavi şemasında ilk basamakta dilin dorsal yüzünün günlük olarak fırçalanarak ağız hijyeninin sağlanması vardır. Fırçalama işlemi, lezyonun ve uzamış olan papillaların mekanik olarak kürete edilmesini ve yeni papillaların oluşmasını sağlamaktadır. Tedavide önerilen diğer seçenekler ise topikal triamsinolon asetat, vitamin B komplekslerinin kullanılması ve dil üzerinin her gün %0.1 veya %0.025 oranında tretinoin ile fırçalanması ve 5 dakika sonrasında durulanmasıdır (9). Dil üzerinde herhangi bir bakteri veya mantar tespit edilirse antibakteriyel ve antikandidiyal ajanlar kullanılabilir (2). Hastamızın dilindeki renk değişikliği dilin dorsal yüzünün günde 3-4 kez fırçalanmasıyla 14 gün içerisinde tamamen iyileşmiştir.

SONUÇ

Pediyatrik popülasyonda sıklıkla kullanılmakta olan amoksisilin-klavulanik asidin bir yan etki olarak siyah kıllı dile neden olması dikkat çekicidir. Bu ilacın kullanımına bağlı gelişebilen bu yan etki ve tedavi şeması klinisyenler tarafından mutlaka akılda tutulmalıdır.

Bilgilendirilmiş Onam: Katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarım- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Veri Toplama- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Veri Analizi/Yorumlama- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Yazı Taslağı- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Son Onay ve Sorumluluk- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar finansal destek beyan etmemişlerdir.

Informed Consent: Written consent was obtained from the participants.

Peer Review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Data Acquisition- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Data Analysis/ Interpretation- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Drafting Manuscript- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Critical Revision of Manuscript- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.; Final Approval and Accountability- F.Ö., E.E., A.A., M.T.Ö.

Conflict of Interest: Authors declared no conflict of interest.

Financial Disclosure: Authors declared no financial support.

KAYNAKLAR/REFERENCES

1. Gurvits GE, Tan A. Black hairy tongue syndrome. *World J Gastroenterol* 2014;20:10845-50.
2. Özçiftçi Ertuğral N, Ergin H. 9 Yaşında Bir Çocuk Hastada Gelişen Siyah Kılılı Dil (Lingua Villosa Nigra): Olgu Sunumu. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 2019;45(2):215-7.
3. Avcu N, Kanli A. The prevalence of tongue lesions in 5150 Turkish dental outpatients. *Oral Dis* 2003;9:188-95.
4. Maharani B, Parthasarathi, T, Ravichandran V, Balaji G. Linezolid induced black hairy tongue. *Indian Journal of Pharmacology* 2014; 46(6):653. doi:10.4103/0253-7613.144942.
5. Oncel EK, Boyraz MS, Kara A. Black tongue associated with *Kocuria (Micrococcus) kristinae* bacteremia in a 4-month-old infant. *European Journal of Pediatrics* 2011;171(3):593. doi:10.1007/s00431-011-1573-8.
6. Akcaboy M, Sahin S, Zorlu P, Şenel S. Ranitidine-induced black tongue: A case report. *Pediatric Dermatology* 2017;34(6):e334–e336. doi:10.1111/pde.13309
7. Schwartz RH, Lee T. A Two-Week-Old Term Baby With a Black Tongue. *Clinical Pediatrics* 2014;54(11):1110-2. doi:10.1177/0009922814561354.
8. López-Martín I, García-Martínez FJ, Benito Ortiz L, Toribio J. Lengua negra vellosa. *Medicina Clínica* 2013;141(5):e9. doi:10.1016/j.medcli.2013.03.004
9. Langtry J, Carr M, Steele M, Ive F. Topical Tretinoin: a new treatment for black hairy tongue (Lingua Villosa Nigra). *Clin Exp Dermatol* 1992;17:163-4.